

Historisk Statistik för Sverige, Del 3. Utrikeshandel 1732-1970, udgivet af Statistiska Centralbyrån, Stockholm, 1972. 346 s.

For den økonomiske historiker, der arbejder med lange tidsserier, har svensk materiale altid været noget af det bedste at gå til takket være den tidlige organisering af indsamlingen af offentlig statistik på en lang række områder.

En del af dette materiale har dog længe været vanskeligt tilgængeligt på grund af arkivaliernes store omfang fra tiden før statistiske tabelværker blev udsendt med systematiske opstillinger af de vigtigste talserier, og det er derfor særdeles prisværdigt, at Statistiska Centralbyrån har sat sig for at udgive en række bind, der tilsammen udgør en svensk historisk statistik, der er lagt betydeligt bredere op end de standardværker på området, der kendes fra England og USA.

Den foreliggende bog er 3. bind i serien og omfatter udenrigshandelsstatistikken. Størst interesse i denne har nok materialet forud for 1862, idet der for de efterfølgende år alene er tale om en bearbejdelse på grundlag af den officielle trykte statistik – et svensk sidestykke til fremstillingen i Ole Bus Henriksen og Anders Ølgaard: *Danmarks Udenrigshandel 1874-1958*, 1960.

For perioden 1732 (1738)–1862 er fra kommerskollegiets statistikkontor – senere fra generaltolddirektionen – hentet et materiale, der kan give tabeller af samme art som for den senere periode, d.v.s. ind- og udførsel fordelt på vigtige varegrupper og lande, fortrinsvis i fysiske mål og kun i mindre omfang efter værdi, da man i den samtidige statistik – som det også kendes fra Danmark – regner i faste priser gennem lange perioder.

Disse tabellers rigdom på detaljer er et stærkt vidnesbyrd om, hvor velorganiseret den svenske statistikproduktion set i en international sammenhæng var allerede før 1800, men med kendskab til hvor udbredt smugleriet var på denne tid, og hvor forskelligartede fysiske mål, der anvendtes, er det naturligt at spørge, hvor relevante de indsamlede tal er til at belyse den faktiske handelsudvikling.

Her er man dog i den heldige situation, at adskillige svenske historikere har arbejdet meget indgående med det anvendte kildemateriale, og udgiverne har derfor kunnet indlede bindet med en fyldig gennemgang af såvel den administrative baggrund for talmaterialelets opståen som af de kildeproblemer, der opstår for den, der vil anvende tidsserierne i en historisk analyse.

Bogen er derfor en værdifuld kilde at kunne øse af, og som dansker kan man godt være lidt misundelig over, at noget tilsvarende ikke kan præsteres på denne side af Sundet.

Hans Chr. Johansen

Einar D. Mellquist: Rösträtt efter förtjänst? Riksdagsdebatten om den kommunala rösträtten i Sverige 1862-1900. Stadshistoriska institutet. Stockholms universitet. Doktorsavhandling. Uppsala, 1974.

Den svenske statsvetenskaplige tradition er lang og bred. Dansk historieforskning har i årevis kunnet hente inspiration fra de mange undersøgelser, som er udgået fra retsvidenskabelige, økonomiske, sociologiske og historiske lærestole og institutter i Lund, Göteborg, Stockholm og Uppsala. Dr. Mellquist, som er født i 1926 og virker som lektor i Sollentuna, har med sin disputats bidraget til denne ærerige tradition. Hans mangeårige arbejde har dels haft tilknytning til Folke Lindbergs seminar i Stockholm, dels til Uppsala.